

گزارش یک
جعفر تکبیری

قانون مقابله با اقدامات ماجراجویانه آمریکا

درست در روزهایی که تهدیدات ایالات متحده امریکا علیه جمهوری اسلامی ایران به اوج رسیده و دونالد ترامپ و تیمش بی ادبیاتی تهدیدآمیز، علیه کشورمان سخنان پراکنی می‌کنند، سخنگوی شورای نگهبان از لازم‌الاجرا شدن مصوبه «مقابله با اقدامات ماجراجویانه و تروریستی آمریکا در منطقه» که اخیراً از سوی مجلس شورای اسلامی برای تأیید به این شورا ارسال شده بود، خبر داد؛ اتفاقی که حالا می‌تواند دست دولت را برای ارائه پاسخ مناسب به رفتارهای تند مقامات امریکا باز یگذارد.

- ماجرای کجا آغاز شد؟**

تصویب طرح «مقابله با اقدامات ماجراجویانه و تروریستی امریکا در منطقه» در حالی بود که پیش از تصویب این طرح، ایالات متحده روندی تند علیه جمهوری اسلامی ایران در پیش گرفته بود؛ روندی که سرانجامش آن شد که ۲۷ خرداد ۹۶ سنای امریکا به بهانه آنچه مقابله با اقدامات ثابت‌زادی ایران می‌نامید با ۹۸ رأی موافق، طرح تحریم‌های جامع علیه ایران را به تصویب رساند. ۳۸ روز بعد از آن یعنی در روز چهارشنبه چهارم مرداد ۱۳۹۶ مجلس نمایندگان امریکا با ۴۱۹ رأی موافق و تنها سه رأی مخالف این طرح را مورد تأیید قرار داد.

در جریان بررسی این طرح در مجلس نمایندگان امریکا، «اد رویس» رئیس کمیتهٔ امور خارجی و رئیس‌مندان امریکا، ایران را به حمایت از تروریسم و نقض حقوق بشر متهم کرد؛ همچنین «استنی هویز» قانونگذار دموکرات تأکید کرد که تصویب طرح تحریم‌های ایران، این کشور را برای توسعه برنامه موشکی بالستیک خود تحت فشار خواهد گذاشت. «سپلیتین» نماینده کنگره امریکا هم این تحریم‌ها را ناقض برجام ندانست و حتی گفت: این طرح تحریمی سرجام را تقویت می‌کند زیرا به متحدانمان نشان می‌دهد ایالات متحده با نقض قوانین بین‌المللی برخود می‌کند؛ عمده‌تر کم‌این تحریم، روی نتوان دفاعی و تسلیحاتی جمهوری اسلامی و ضربه زدن به نیروهای مسلح ما معطل شده است. ستیک این طرح اشخاص مدعیول در برنامه موشکی بالستیک ایران و کسانی که با آنها داد و ستد دارند، مورد تحریم قرار می‌گیرند. همچنین براساس این تحریم‌ها، مسئولان سپاه پاسداران و مرتبطین آنها نیز با ادعای واهی و مضحک حمایت از تروریسم در

کنته
اشاره به نطق زشت، سسخیف و

ابهانه ترامپ در سازمان ملل عنوان کرد که اتخاذ مواضع انقلابی، ترامپ را سر عقل می آورد.

به گزارش تسنیم، محمدنبی حبیبی در پایان نشست دبیران حزب اظهار کرد: نطق بی ادبانه و فارغ از اداب دیپلماتیک ترامپ در سازمان ملل باعث سرسختی ملت و نخبگان امریکاست. آنها گرفتار رئیس جمهوری هستند که جز ای برویی تصمیمی برای آنها نخواهد داشت و باید برای آن چاره‌اندیشی کنند. حبیبی افزود: تنها کشوری که از این نطق ابهانه استقبال کرد رژیم‌صهیونیستی شریک جرم امریکا در منطقه بود. دبیر کل حزب مؤتلفه اسلامی تأکید کرد: در پی دوره‌ای از ادوار مجمع عمومی سازمان ملل هیچ رهبر کشوری از تریبون سازمان ملل رسماً یک ملت را تهدید به نابودی نکرده است. ترامپ در نطق خود تصریح کرد که شهادی را به‌طور کامل نابود خواهد کرد.

وی با اشاره به بدعهدی امریکا و تصریح این موضع در سخنان ترامپ گفت: امریکایی‌ها پیشنهاد مذاکره جدید می‌کنند اما چه

گزارش ۲

محمد اسماعیلی

فهرست تحریم قرار می گیرند.

تمامی این روند در حالی شکل گرفته بود که جمهوری اسلامی ایران از زمان امضای برجام و سپس اجرای آن، به تمامی تعهدات خود در خصوص این سند پایبند مانده بود و حتی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به عنوان مرجع اصلی و تخصصی رسیدگی به پرونده کشورمان در چندین نوبت پایبندی کشورمان به تعهداتش را تأیید کرده بود.

- در ایران چه گذشت؟**

تمامی این اتفاقات و سنگ‌اندازی‌ها در حالی صورت گرفت که در طرف مقابل، دولتمردان جمهوری اسلامی ایران که سرمایه‌گذاری زیادی بر موضوع برجام انجام داده بودند و به هیچ وجه دلشان نمی‌خواست توافق را که سال‌ها برای به ثمر نشستن آن تلاش کرده بودند در عرض چند روز بردارفته ببینند، دست روی دست گذاشته وبدون هیچ اقدام مؤثری، بسه امید توقف روند امریکا، تنها

پایسده

سرویس سیاسی،۸۸۴۹۸۴۳

نگاهی به طرح لازم‌الاجرای مقابله با اقدامات امریکا

قانون مقابله با اقدامات ماجراجویانه امریکا را عملیاتی کنید

نظاره‌گر نقض یک‌سویه توافق هسته‌ای بودند.

اما موضوع تندروی‌های امریکا و نقض یک‌سویه برجام تا آنجا ادامه پیدا کرد که جمهوری اسلامی ایران، این نقض یک‌سویه را برناتواند و نمایندگان مجلس با تهیه طرحی موسوم به «طرح مقابله با اقدامات تروریستی امریکا در منطقه» ابتدا یک فوریت آن را به تصویب رساندند. پس از این اتفاق، هیئت نظارت بر اجرای برجام نیز با حضور تمامی اعضا به ریاست روحانی تشکیل جلسه داد. در این جلسه پس از استماع گزارش‌های وزارت امور خارجه و سازمان انرژی اتمی، آخرین وضعیت قانون نگهبان از لازم‌الاجرا بودن این طرح سخن به میان آورد.

اعضای هیئت نظارت در این جلسه بر نقض تعهدات امریکا در برجام به‌خصوص مفاد بندهای ۲۶ و ۲۸ متأسفانه و هوشمندانه جمهوری اسلامی ایران به موضوع‌گیری‌های دولت امریکا تأکید کردند.

دبیر کل حزب مؤتلفه اسلامی:

نباید اجازه داد غرب ما را در مسئله برجام بازی دهد

تضمینی دارد که نتایج مذاکره جدید مشمول بدعهدی و نقض عهد نشود؛ حبیبی خاطر نشان کرد: با مواضع ترامپ امضای امریکایی هیچ سند بین‌المللی دیگری اعتبار ندارد. دبیر کل حزب مؤتلفه اسلامی با اشاره به سخنان رئیس‌جمهور در سازمان ملل و مصاحبه با رسانه‌ها و نیز مصاحبه‌های وزیر خارجه در نیویورک اظهار کرد: ما مواضع فعلی رئیس‌جمهور و وزیر خارجه را در برابر بدعهدی امریکا مثبت ارزیابی می‌کنیم. وی افزود: اینکه رئیس‌جمهور به این نتیجه برسد مذاکره با امریکا اتلاف وقت است و وزیر خارجه محترم هم بگوید مذاکره با امریکا بی‌فایده است، دستاورد بزرگ سفر اخیر به نیویورک محسوب می‌شود.

حبیبی با اشاره به سخنان حکیمانه رهبری در دیدار با خبرگان تأکید کرد: اینکه رهبری اشاره فرمودند باید در مذاکره دقت لازم در خصوص نقض برجام انجام می‌گرفت تا اینکه نشود که طرف

اقدامات امریکانمی‌دانستند.استدلال این دسته آنجا بود که معتقد بودند، این قوانین غیربازدارنده است و نمی‌تواند مانعی درخصوص اقدامات خصمانه امریکا ایجاد کند. آنها به این نمونه اشاره می‌کردند که در قانون مقبله با اقدامات ماجراجویانه و تروریستی امریکا در منطقه تنها سازمان‌های نظامی و اطلاعاتی امریکا و فرماندهان و مقامات ارشد آنها و همچنین اشخاص امریکایی که در فعالیت‌های نیروهای نظامی و اطلاعاتی فعال هستند و افسرادی که به رژیم صهیونیستی و سازمان‌های تروریستی کمک می‌کنند، مورد هدف قرار گرفته‌اند.

این در حالی است که ایالات متحده در قوانین مختلف تحریمی خود به صورت مستقیم مردم عادی و شرکت‌های تجاری خصوصی کشورمان را هدف قرار می‌دهد و برای آنان مانع ترافی می‌کند؛ روندی که عملاً می‌توان آن را جنگ اقتصادی امریکا علیه ایران نام برد؛ جنگی که مدت‌هاست علیه کشورمان در جریان است.

- یک گام به جلو**

حال اگرچه می‌توان ادعا کرد قوانین تحریمی امریکا با قوانین تحریمی جمهوری اسلامی ایران در محتوا هم‌تراز نیست اما باید این اتفاق را یک حرکت رو به جلو علیه سنگ‌اندازی‌های امریکا دانست. حال نیز با لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط شورای نگهبان، دولت باید اقدامات خود را برای اجرای آن با هدف کاستن از فشارهای امریکا بلافاصله آغاز کند؛ اتفاقی که قطعاً سرکیچه ایالات متحده از برنامه فاعی کشورمان را دوچندان خواهد کرد. بر این اساس در بخشی از این طرح عنوان شده که «به منظور تقویت بنیه دفاعی کشور، افزایش توان بازدارندگی جمهوری اسلامی ایران، مقابله با تروریسم، تقویت بنیه دیپلماسی، رصد اطلاعاتی، پیشران و پدافند هسته‌ای، حفظ ثبات منطقه و حمایت از سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در جهت تحقق اصل ۱۵۰ قانون اساسی دولت مکلف است مبلغ ۲۰ هزار میلیارد ریال تخصیص دهد.» علاوه بر این دست‌نگاه‌های اشاره شده در این قانون نیز باید هرچه سریع‌تر اقدامات خود را برای «پهینه و ارائه برنامه راهبرد جامع مقابله با تهدیدات امریکه آغاز کند؛ اتفاقی که در مجموع باید آن را گامی رو به جلو، هر چند کوچک علیه دشمنی‌های امریکا دانست؛ گامی که قطعاً می‌تواند امریکا را کمی به عقب براند.

آیا اقدامات متقابل هم‌تراز است؟

تمامی این روند در حالی صورت گرفت که اگرچه بسیاری تصویب این طرح را نقطه عطف مهمی در موضوع سنگ‌اندازی‌های امریکا علیه برجام می‌دانستند اما عده‌ای دیگر نیز آن را هم‌تراز با

خرمشهر و رونمایی آن در رژه نیروهای مسلح پاسخ عملی به بدعهدی‌های غرب بود. ما در اعلام این پاسخ‌ها باید قاطع باشیم و هیچ ابایی از هیچ تهدیدی نداشته باشیم.

دبیر کل حزب مؤتلفه اسلامی تصریح کرد: شرایط کشور و آرایش دشمن در برابر ایران و منطقه به‌گونه‌ای است که باید دولت انقلابی عمل کند و بداند ملت پشتیبان اوست.

حبیبی گفت: اینکه ما گورینی بگویسد همه اعضای ۵۰+ برجام پایبند هستند؛ امیدواریم در عمل اثبات شود. وزرای ۱۵۰+ اعضای شورای امنیت و نیز آژانس بین‌المللی انرژی اتمی باید مسئولیت نقض برجام را بپذیرند و آن را اعلام کنند. برجام یک تعهد دو طرفه است. اینکه هیچ سخنی از تهدد امریکا به میان نیاید و مرتب گفته شود ایران به تعهدات خود عمل کرده‌است، چیزی را حل نمی‌کند. وی در بخش دیگری از سخنان خود امریکا را مسئول اصلی وقوع احتمالی یک جنگ هسته‌ای دانست و خاطر نشان کرد: وقتی ترامپ هم مردم کر شمالی را به نابودی تهدید می‌کند باید بداند طرف او دستش روی ماشه بمب هسته‌ای و نیتروژنی است. چه کرشمالی آغازگر جنگ باشد چه امریکا.

اداراتش

زینب عامری

خروج احتمالی امریکا و «قدرت صفر» برجام

آقای روحانی در سخنرانی خود در سازمان ملل، خروج احتمالی امریکا از برجام را موجب بی‌اعتمادی جهان به این کشور عنوان کرد. محمدجواد ظریف نیز در رویکردی مشابه و در مصاحبه خود با روزنامه نیویورک تایمز بیان داشت: «اگر امریکا به عهدش وفادار نباشد، آن وقت چه کسی حاضر به مذاکره با امریکا خواهد بود؟»

سخنان رئیس‌جمهور و وزیر امور خارجه مجال تأکید و تأمل فراوان دارد. اگر چه نمی‌توان این سخنان را نشان از چرخش ناگهانی مواضع فکری و دیپلماتیک دولت دانست اما می‌توان نسبت به این «خروج از خوش‌بینی و انفعال» امیدوار بود. به رغم این حرکت پیش‌رونده و مقبول دولت، نکته مهمی نیز در این میان تلاش می‌شود کمتر مورد توجه قرار گیرد؛ این مهم که آیا عبور امریکا از برجام تنها به ضرر این کشور خواهد بود؟ و اگر برجام توسط امریکا کنار گذاشته شود چه مسیری پیش روی دیپلماسی ایران در عرصه بین‌الملل ترسیم می‌شود؟

برجام به عنوان یک توافق سیاسی دو یا چندجانبه در صحنه بین‌الملل مطرح است، بنابراین خروج امریکا، به نفع روابط دیپلماتیک جمهوری اسلامی در آینده نیز نخواهد بود و ایران را در این عرصه بسیار شکننده نشان خواهد داد.

با گذشت زمان، بیشتر می‌توان ماهیت برجام را درک کرد، لذا این سؤال به وجود می‌آید که چرا تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای هیچ‌گونه تدبیر حقوقی برای احتمال انحلال توافق در نظر نگرفته است و با «اعتماد حداکثری» دیوار برجام را اینچنین بی‌نظم، سست و غیر مطمئن بالا برده است؟!

واقع‌بینانه به نظر نمی‌رسد با خروج امریکا از برجام، ایران در موضع قدرت، توجه و حمایت واقعی سایر دولت‌ها قرار گیرد. معادلات در عرصه سیاست به گونه دیگری بی‌برزی می‌شود و این یک تصویرسازی کاملاً بی‌پایه و بی‌اساس است اما چرا:

۱- اول آنکه برجام به معنای حقیقی خودنه یک معاهده حقوقی-سیاسی با قابلیت پیگرد و بازدارندگی بلکه یک توافق صرفاً دیپلماتیک است. اگر برجام با هوشمندی بیشتر به سمت یک معاهده حقوقی-سیاسی حرکت می‌کرد و علاوه بر بار دیپلماتیک «مصونیت قضایی» نیز می‌یافت، می‌توانست به ایران در مقابل نقض آن، قدرت اعمال بیشتری دهد و دست‌کم امکان شکایت و غرامت را فراهم آورد اما فی‌الحال چنین مسیری پیش روی ایران متصور نیست.

۲- پر خلاف آنچه دولت محترم از برجام تصویر کرده است، ایران و ۵۰+ از موضع برابر و «برد-برد» توافق نکردند و این همان چیزی است که زمین‌ساز جولان ترامپ در سازمان ملل شد. واقعیت امر این است که اگر امریکا علناً از برجام خروج کند و کاری از جلسات پس از آن نیز نبرناید، سر نوشت برجام به شورای امنیت ارجاع داده می‌شود، شورای امنیت باید - به علت خروج امریکا - طی قطعنامه جدیدی اعلام کند که نباید هیچ‌گونه تحریمی علیه ایران اعمال شود. ایالات متحده یکی از کشورهای دارنده حق وتو در شورای امنیت است. اگر امریکا این تصمیم شورا را هم نپذیرد، یعنی تم از برجام خروج کرده، هم دیواره تحریم باقی‌است و هم توانسته است هرچه امتیازات هفتگی را بر ایران تحمیل کند، مانند اورانیوم غنی شده‌ای که واسطه برجام به روسیه داده شد. این در حالی است که تأثیر لایرهای امریکایی-صهیونیستی در شورای امنیت را نادیده بگیریم و به این مرحله برسیم!

مضاف بر این اگر ایران به واسطه خروج امریکا از برجام، به شرایط قبل از توافق بازگردد و فعالیت‌های هسته‌ای خود را با سرعت بیشتری بی‌گیرد-که بی‌شک تنها مسیر پیش روی ایران خواهد بود - با اعمال فشار دوچندان امریکا به برنامه جهانی برای رویارویی با ایران منتهی خواهد شد. اگر چه این اعمال فشارها همواره مطرح بوده‌است اما بدین واسطه بیش از هر زمان دیگر «قدرت صفر» برجام در تغییر نگرش غرب نسبت به ایران و انقلاب اسلامی هویدا می‌شود؛ وزیر امور خارجه مدعی شده بود برجام گچ را از پای

جمهوری اسلامی باز کرد، در حالی که با بررسی دقیق ضعف‌های توافق به جرت می‌توان گفت برجام خود به مثابه یک گچ محکم، قدرت مانور و حرکت را از دولت گرفته‌است!

هر چه تمام موارد فوق و هشدارهای که بارها پیش از این داده شده بود، بهتر است در شرایط کنونی با یک وقای ملی به سمت مدیریت مسائل دیپلماتیک پیش آمده رفت. از دولت انتظار می‌رود در مقابل نقض توافق و توهین ترامپ به مردم و نظام ایران سکوت نکرده، اقتدار خود را نشان دهد و از منافع ملت خود تمام‌دقت دفاع کند. دولت باید به جای رفتار اپوزیسیونی و تبلیغ طیفه‌فکری خود در شورای امنیت یا هر مجمع بین‌المللی، با یک رویکرد اقتدارگرا و انقلابی رفتارهای امریکا را به چالش بکشاند و جامعه جهانی را در مقابل آن قرار دهد.

ایران اسلامی در شرایط کنونی با ایران قبل از برجام تفاوت دارد؛ یک تجربه بیشتر و با کاردستی در عقابیت سیاسی خود پیش رفته‌است. اتخاذ رویکرد قاطعانه‌تر ظریف و روحانی نسبت به ادوار گذشته در مقابل امریکا، خود نشانی مستدل و امیدبخش از این حرکت پیش‌رونده و تجربه‌مدار است. دولت باید مسیری را که برای جبران خطاهای برجامی و استفاده بهینه از تجربیات خود در پیش گرفته‌ادامه دهد که «بازبینی در نوع رفتار با ایالات متحده» کمترین آن است.

دولت بایدست مواضع خود را شفاف و بی‌سرده بیان کند و خواهان پاسسخوبی ایالات متحده به نقض تعهداتش در برجام باشد. در غیر این صورت دولت به جای آنکه راهی را برای ایران در روابط و سرمایه‌گذاری بین‌الملل باز کرده باشد، تنها شرایط را برای کشور سخت‌تر کرده است و بدون شک این چیزی نیست که دولت از آغاز درص‌دان بوده و اینک نیز خواهان آن باشد.

گریه‌خیز

تصمیم به بازنگری برجام با هدف سرپوش گذاشتن بر بدعهدی‌های امریکاست

عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس معتقد است دستور بازنگری برجام از سوی ترامپ تنها بهانه‌ای برای سرپوش گذاشتن بر بدعهدی‌های امریکاست. ولی‌الله نائوقانکاری در گفت‌وگو با خبرگزاری خانه‌ملت در واکنش به دستور ترامپ مبنی بر بازنگری برجام با تأکید بر اینکه برجام قرار دادی دوطرفه است، گفت: خروجی برجام از سوی ترامپ نادرست است، خصوص برجام و مذاکرات طولانی مدت بین جمهوری اسلامی ایران و ۵۰+ اعضای توافقنامه‌ای بود که بعد از آن ورود به مبحث جدید اقدامی عبت و به‌پوده است.

نماینده مردم بالسر و فریدون‌کنار در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه ایران خواسته امریکامبنی بر بازنگری برجام را غیرمعمول قلمداد می‌کند، تصریح کرد: کشور‌های اروپایی طرف مذاکره با ایران نیز با بازنگری برجام مخالف هستند زیرا پایبندی به برجام از سوی همه ضرورت دارد. وی با تأکید بر اینکه بازنگری برجام از سوی ترامپ نادرست است، افزود: این خواسته تنها بهانه‌ای برای سرپوش گذاشتن بر بدعهدی‌های امریکاست، لذا به جای پرداختن به این موضوعات عبت باید به اجرای برجام متعهد باشند. عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلمی، تصریح کرد: در صورت بروز هر نوع بدعهدی از سوی طرف مقابل با پاسخ قاطع جمهوری اسلامی ایران روبه‌رو خواهند شد، بنابراین کشورهای اروپایی طرف مقابل باید با بسنجح افکار عمومی مانع اجرای تصمیمات اشتباه رئیس‌جمهور امریکا شوند.